

Î N C H E I E R E

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Iuliana Oprea

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova împotriva Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova cu privire la obligarea emiterii deciziei de desecretizare a informației,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 septembrie 2014,

c o n s t a t ă

La 24 august 2012, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la obligarea emiterii deciziei de desecretizare a informației.

În motivarea acțiunii reclamantului Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a indicat că, în cadrul examinării materialului de control inițiat în baza sesizării unui subiect de date cu caracter personal, a solicitat Serviciului de Informații și Securitate să prezinte anumite informații ce țin de scopul și temeiul legal al accesării și prelucrării datelor cu caracter personal care-l vizează, stocate în Registrul de Stat al Populației.

Susține că, la 18 iulie 2012, pârâtul i-a prezentat informația solicitată, însă conținutul acesteia indică în mod direct asupra faptului că o parte din operațiunile de accesare și prelucrare a datelor cu caracter personal au fost efectuate de utilizatorul autorizat al acestei autorități publice cu încălcarea normelor legale care reglementează principiile de protecție a datelor cu caracter personal și că au fost secretizate neîntemeiat.

La 20 iulie 2012, în temeiul art. 8 alin. (1) lit. a) și f) din Legea cu privire la secretul de stat, a adresat Serviciului de Informații și Securitate un demers, cerînd desecretizarea informației solicitate, însă prin scrisoarea din 22 august 2012 pârâtul a refuzat în admiterea cerinței, motivînd că Comisia instituțională pentru versificarea legalității accesării datelor cu caracter personal a fost în imposibilitate de a stabili scopul și temeiul legal de accesare, pe motiv că persoana care a efectuat accesarea nu mai activează în cadrul Serviciului și nu

au putut fi identificate materialele care au stat la baza accesării, iar lipsa înregistrărilor în Registrul de evidență al accesărilor nu demonstrează faptul că însăși accesarea a fost efectuată neîntemeiat și cu încălcarea drepturilor și libertăților persoanei.

Consideră reclamantul că informația din răspunsul Serviciului de Informații și Securitate ce se referă la unele aspecte ilegale a operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal, stocate în Registrul de Stat al Populației, care încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, a fost secretizată neîntemeiat și ilegal, contrar prevederilor art. 8 alin. (1) lit. a) și f) din Legea cu privire la secretul de stat.

Cere Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal examinarea pricinii în ședință secretă și obligarea Serviciului de Informații și Securitate să emită decizie de desecretizare a informației, volum căreia va fi expus în formă concretizată în cadrul ședinței judiciare închise.

Pe parcursul examinării pricinii Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând obligarea Serviciului de Informații și Securitate să emită decizie de desecretizare a informației consemnate în aliniatul 3 al scrisorii nr. 12/199s din 18 iulie 2012 cu referire la aspectele de ilegalitate constatate de Comisia pentru verificarea legalității accesării datelor cu caracter personal din cadrul Serviciului de Informații și Securitate în ceea ce privește operațiunile de accesare (consultare) a datelor cu caracter personal ce îl vizează pe N.R., efectuată la 15 ianuarie 2008 de către utilizatorul „V.Z.” din Registrul de Stat al Populației.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2012, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2013, a fost admis recursul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, casată hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2012 și remisă pricina spre rejudecare la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 septembrie 2014, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2015, a fost respins apelul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 septembrie 2014.

La 25 iunie 2015, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2015 și hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 septembrie 2014 cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărîrilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare.

Menționează că, intimatul Serviciul de Informații și Securitate nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă prin care s-ar demonstra faptul că la momentul efectuării operațiunilor de accesare (consultare) și prelucrare a datelor cu caracter personal ce îl vizează pe N.R., la 15 ianuarie 2008, de către utilizatorul „V.Z.”, stocate în una din resursele informaționale principale de stat, acestea au fost atribuite la informații ce constituie secret de stat.

De asemenea, declară recurentul că, după colectarea datelor cu caracter personal ce îl vizează pe N.R. din resursele informaționale principale de stat și după constatarea că

dezvăluirea acestor informații sau a datelor din sistemul de audit al resurselor informaționale ar putea dauna grav intereselor statului, Serviciul de Informații și Securitate era obligată să emită decizie de secretizare al respectivelor informații cu prezentarea acesteia spre executare ÎS „CRIS „Registru””.

La 24 septembrie 2015, în adresa intimatului Serviciul de Informații și Securitate a fost expediată copia recursului declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 30 octombrie 2015, Serviciul de Informații și Securitate a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2015 și hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 septembrie 2014, pe care le consideră întemeiate și legale.

Invocă intimatul că, recurentul a expus în cererea de recurs circumstanțele ce nu se referă la prezenta pricină civilă, ci la o altă cauză similară.

Susține că, Serviciul nu este obligat să informeze ÎS „CRIS „Registru”” sau oricare alt operator despre caracterul secret al operațiunilor de consultare a datelor cu caracter personal, Legea cu privire la secretul de stat nr. 245 din 27 noiembrie 2008, fiind opozabilă tuturor, fără a fi necesară informarea suplimentară.

Declară că, dreptul de acces la informații nu este unul absolut, legislația în vigoare impunând unele restricții și limitări la exercitarea acestuia.

De asemenea, afirmă intimatul că atribuirea informațiilor la secret de stat este efectuată în mod direct și imperativ prin acte normative speciale cum ar fi Legea cu privire la secretul de stat și Nomenclatorul informațiilor atribuite la secret de stat aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 411 din 25 mai 2010 și nicidecum prin emiterea unei decizii de secretizare de către autoritatea abilitată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu referința depusă și materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca motiv al admisibilității recursului argumentul recurentului Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal precum că intimatul Serviciul de Informații și Securitate nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă prin care s-ar demonstra faptul că la momentul efectuării operațiunilor de accesare (consultare) și prelucrare a datelor cu caracter personal ce îl vizează pe N.R., la 15 ianuarie 2008, de către utilizatorul „V.Z.”, stocate în una din resursele informaționale principale de stat, acestea au fost atribuite la informații ce constituie secret de stat, din următoarele considerente.

Conform art. 6 alin. (3) din Legea „Privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova” nr. 753 din 23 decembrie 1999, documentele și materialele ce conțin informații referitoare la efectivul Serviciului, persoanele ce îi acordă sau i-a acordat în secret sprijin, precum și informațiile despre organizarea, tactica, metodele și mijloacele de desfășurare a activității operative de investigații de către Serviciu, constituie secret de stat.

Reieșind din prevederile normei de drept citate supra, datele cu privire la accesările din Registrul de Stat al Populației efectuate de către Serviciul de Informații și Securitate ce vizează efectivul, forțele, conținutul, planurile, organizarea, finanțarea, asigurarea tehnico-materială, formele, tactica, metodele, mijloacele și rezultatele activităților de informații, de contrainformații și operative de investigații, constituie informații atribuite prin lege la secret de stat.

Se reține că, prin aplicarea parafei de secretizare, Serviciul de Informații și Securitate a întreprins măsuri în vederea protejării informațiilor ce se referă la formele, metodele sursele și rezultatele activității operative de investigații, or, divulgarea acestora constituie un pericol pentru interesele și securitatea statului.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului invocat în cererea de recurs precum că după colectarea datelor cu caracter personal ce îl vizează pe N.R. din resursele informaționale principale de stat și după constatarea că dezvăluirea acestor informații sau a datelor din sistemul de audit al resurselor informaționale ar putea dauna grav intereselor statului, Serviciul de Informații și Securitate era obligată să emită decizie de secretizare al respectivelor informații cu prezentarea acesteia spre executare ÎS „CRIS „Registru””, or, pentru secretizarea informației este suficientă doar aplicarea semnăturii persoanei cu funcții de răspundere pe suportul material de informații. Cu atât mai mult că, intimatul nu era

obligat să informeze atât ÎS „CRIS „Registru””, cât și alt operator despre caracterul secret al accesării, avînd în vedere că prin aceasta din start s-ar fi divulgat caracterul informativ și contrainformativ sau operativ de investigații al Serviciului față de o anumită persoană.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Referitor, la argumentul intimatului Serviciul de Informații și Securitate invocat în referința depusă, precum că recurentul în cererea de recurs a expus circumstanțele ce nu se referă la prezenta pricină civilă, ci la o altă cauză similară, Colegiul îl consideră irelevant, deoarece deși Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal s-a referit în recursul său la unele împrejurări ce se referă la un alt litigiu, ce de fapt constituie o eroare de ordin tehnic, totuși acesta a atacat în ordine de recurs anume decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2015 emisă în prezenta cauză civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea